

Plantana

červenec 2026

Info 12

**Novinky letniček
a zeleniny 2027**

Přesun produkce firmy Hishtil

Padlí - příznaky a ochrana

Spotřebitelská anketa

Vážení zákazníci,
další jarní sezona je za námi a my věříme, že i pro vás to byla sezona úspěšná. V našem oboru co nestihnete do konce jara, dá se napravit až zase za rok, proto je důležité reagovat na potřeby trhu co nejrychleji. I proto máme propracovaný systém nabídek na poslední chvíli, který najdete na našem webu.

Zahradnický život je jako koloběh, proto už teď začínáme přijímat objednávky na příští sezonu. Zasíláme Vám i nový katalog letniček s novinkami trvalek od firmy Syngenta. Nejdůležitější novinky na příští rok v sortimentu letniček a zeleniny najdete v hlavním článku tohoto zpravodaje.

Kromě nových odrůd je asi největší změnou přesun části produkce firmy Hishtil z Izraele do Španělska. Kvůli citlivosti plodové zeleniny na výkyvy teplot během dopravy jsme se ji rozhodli už nevozit letecky, ale raději klasicky kamionem, kde se lépe kontroluje správná teplota po celou dobu cesty.

Mám pro Vás jeden tip. Objednávejte si letničky a zeleninu co nejdříve, dokud ještě máte v živé paměti, co se osvědčilo více a co méně během minulého jara. Hlavně u těch nejžádanějších druhů a odrůd navíc hrozí, že na podzim už budou vyprodané anebo budou dostupné jen v termínech, které se Vám úplně nehodí.

Za celý Plantana tým Vás zdraví

Jan Drtil

NOVINKY LETNIČEK

Jako každý rok, i pro sezonu 2027 si firma Syngenta Flowers připravila mnoho zajímavých novinek. Rádi bychom Vás upozornili na nejdůležitější z nich. Jsou seřazeny podle důležitosti, kterou mají na českém trhu.

Pelargonium hybrid

CALLIOPE L WHITE SPLASH

Tato nová odrůda Calliope nahrazuje starší zonalku Americana White Splash. Stejně jako jiné hybridní muškáty se vyznačuje bohatým kvetením bez přestávek.

Calliope L White Splash
versus Americana White Splash

Pelargonium zonale

TANGO VIOLET

V nejprodávanější sérii zonálek velmi kompaktního vzrůstu a raného kvetení s tmavým olistěním Tango, která je vhodná pro rychlé napěstování v malém sponu, přidáváme velmi důležitou barvu Violet.

Jak vidíte na srovnávacím obrázku, je opravdu velmi kompaktní a bohatě kvete atraktivní sytou barvou.

Pelargonium zonale

EXOTICA STARRY PINK

Tato novinka doplňuje bílou Starry White, obě jsou velmi zajímavé nejen stříhaným tvarem květu, ale i neobvyklými listy.

Petunia hybrida

SANGUNA YELLOW, RED, BLUE VEIN

V nejprodávanější sérii balkonových petunií SANGUNA přidáváme 3 nové barvy. Nejdůležitější je určitě Yellow, s unikátní sytě žlutou barvou květů. Velmi dobře prodejné ale budou i vylepšená červená Red a nová žilkovaná Blue Vein.

Stejně jako ostatní barvy série, i tyto variety bohatě kvetou po celé rostlině a vytváří pěkný polopřevislý tvar.

Petunia hybrida

FUNHOUSE MOJITO

Série Fun House, která doplňuje petunie o nezvyklé barvy různého tvaru a raností, je nově doplněna o atraktivní dvoubarevnou odrůdu Mojito. Je krásná vysazená solitérně, stejně jako v kontrastních kombinacích s jinými barvami.

Petunia hybrida

GARDEN SUPREME WHITE

Bujně rostoucí, bohatě převislá petunie Garden Supreme si už našla místo na našem trhu. Nově sérii doplňujeme o čistě bílou White. Vybírat si už tak můžete z 5 krásných barev.

Petunia hybrida

ITSY BLUE

Stále oblíbenější série drobnokvětých petunií Itsy je nově doplněna o sytě modrou Blue. Nahrazuje starší Purple, u které starší květy příliš rychle bledly.

Stejně jako ostatní barvy série má také kompaktní habitus, výborné větvení a bohatě kvete po celé rostlině. Na rozdíl od velkokvětých odrůd velmi rychle znovunakvétá po období nepříznivého počasí.

Petunia hybrida

DEKKO YELLOW, RED, PURPLE, BLUE VEIN

V sérii Dekko se středně velkými květy, doplňujeme 4 důležité nové barvy. Nejžádanější bude určitě tmavě žlutá Yellow, ale doporučujeme vyzkoušet i Red, Purple a Blue Vein.

Všechny odrůdy série nepřetržitě, výjimečně bohatě kvetou a vyznačují se velkou odolností k dešti a horku.

Calibrachoa hybrida CALLIE YELLOW

Přestože stále více zákazníků nahrazuje Calibrachou drobnokvětými petuniemi Itsy, méně náročnými na pěstební podmínky, i v sérii Callie se pracuje na dalším zlepšování odrůd. Například ve žluté barvě Vám od nové sezony nabídneme vylepšenou varietu Yellow Imp. Kromě sytější barvy květů se vyznačuje i lépe větvicím habitem a raným kvetením.

Dahlia hybrida COFFEE SHOP LAVENDER LATTE

V nabídce prémiových jiřin, vhodných do velkého květináče, přichází nová série Coffee Shop zatím s jednou barvou Lavender Latte. Má obrovské květy krásných barevných odstínů, které dorůstají jen do výšky 40-50 cm. Je ideální na produkci v květináči K17 až K21.

Osteospermum ecklonis TRADEWINDS RED

Oblíbená série Tradewinds se rozrůstá o důležitou červenou varietu, která bohatě kvete po celé rostlině a nevytahuje se do výšky. Velmi dobře rozvětvuje, v době kvetení je perfektní pro impulzivní prodej.

Begonia semperflorens BADA BOOM, BADA BING

Pro novou sezonu nahrazujeme velmi kompaktní sérii Topspin za podobnou sérii Bada ve dvou skupinách - Bada Boom s červeným a Bada Bing se zeleným listem.

Je perfektní pro ekonomickou a rychlou produkci v packu nebo menším květináči v malém sponu.

Má velký květ, je uniformní a výborně větví. Po zakořenění velmi dobře snáší nižší teploty ve skleníku.

Eucalyptus CITRIODORA

Velmi zajímavou novinkou je nový eucalyptus s listy intenzivně vonícími po citronech. Na rozdíl od jiných rostlin jeho vůni ucítíte i z větší vzdálenosti, díky tomu má i repelentní účinek.

Rostlina je vitální a rychle narůstá, můžete ji vysadit i do kombinací s jinými letničkami. Dá se pěstovat i jako pokojovka.

Helianthus annuus SUNFINITY DOUBLE YELLOW

Tato řízkovaná slunečnice je kompaktní i bez retardace, protože výborně větví. Celá rostlina je pokrytá velkým množstvím středně velkých plných květů s dlouhou životností. Vyznačuje se také vysokou odolností k padlí.

PŘEDSTAVUJEME ČLENY PLANTANA TÝMU

Jana Schubertová

MÁ CESTA DO PLANTANY

Vášnivý vztah k přírodě, v celé její rozmanitosti, je součástí mojí DNA. Vždy jsem měla blízko jak ke zvířatům, tak i k rostlinám. Pocházím z vesnice a v dětství bylo zemědělství i zahradničení všude kolem, proto pro mě byla zahradnická univerzita, jako pokračování všeobecné střední školy, přirozená volba. Do Plantany jsem přišla s profesními zkušenostmi ze zahradnických oborů i obchodnické praxe a vše se zde dokonale propojilo. Začínám třetí rok působení v našem skvělém týmu a přijde mi to pořád jako chvilka.

CO MÁM V PLANTANĚ NA STAROSTI

Mou starostí je, aby zákazníci v moravském regionu měli co nejlepší podmínky pro svou práci. Byli informováni o našem sortimentu i službách, měli včas objednanou kvalitní sadbu a dostali potřebný péstitelský servis.

MŮJ TIP PRO ZÁKAZNÍKY

Nebojte se zkoušet nový sortiment. K osvědčeným základním kamenům Vaší nabídky přidávejte nové, možná i méně známé položky. Spotřebitelé ocení, pokud ve Vaší provozovně najdou vždy něco nového, neokoukaného a s našimi etiketami a infocedulemi se navíc nemusíte bát náročného představování novinek.

MOJE OBLÍBENÁ ROSTLINA

Příliš těžká otázka, nejspíš všechny! Mám-li vybrat jednu, bude to Amelanchier – muchovník. Nesmírně odolná rostlina, která v každém ročním období potěší: na jaře květy, v létě mnoha chutnými plody, na podzim zbarvením listů a v zimě elegantní strukturou větví.

JAK RÁDA RELAXUJI

Veškerý volný čas a mou pozornost nyní vyžaduje výchova a výcvik našeho nového člena rodiny – štěněte československého vlčáka, který mě učí zapomenout na problémy všedního dne a radovat se ze společně stráveného času.

PŘESUN PRODUKČNÍHO STŘEDISKA

V reakci na velké problémy s leteckou přepravou plodové zeleniny jsme se společně s firmou Hishtil dohodli na přesun produkčního střediska pro roubovanou a semenáčovou plodovou zeleninu z Izraele do Španělska.

Přes jasně deklarovaný požadavek na teplotu minimálně 15 °C po celou dobu transportu, jsme se bohužel potýkali s poškozením rostlin chladem na letištích. Od nové sezony budeme proto všechny okurky, melouny, papriky, rajčata i lilky dovážet kamionem ze španělského Gelpi.

Už od roku 2013 má v tomto městečku u Barcelony Hishtil společný podnik s místní firmou, společně tak ručí za dobrou kvalitu rostlin. Rostliny se budou přepravovat na cc vozících až k Vám do depotu.

Produkcí bylinek a neplodové zeleniny budeme i nadále vozit z Izraele, kde je kvalita bezkonkurenční. Letecká doprava u těchto rostlin nebývá problematická.

NOVINKY ROUBOVANÉ ZELENINY

Roubovanou zeleninu dodáváme už osmým rokem, náš sortiment je stabilizovaný a odrůdy propagované v rámci konceptu Roubovaná se vyplatí jsou známé a oblíbené mezi spotřebiteli. Přesto společně s Hishtilem stále přemýšlíme nad dalšími novinkami, zajímavými pro český trh. Pro příští rok jsme připravili tyto dvě.

Okurka minihadovka REEF

Minihadovky jsou velmi oblíbené mezi hobby pěstiteli, proto jsme se rozhodli přidat novou odrůdu Reef. Je velmi vitální (na obrázku srovnání s odrůdou Merlin), středně vzrůstná a velmi výnosná. Má cylindrické protáhlé plody o délce 17-20 cm.

Vodní meloun RIVER SIDE

Vodní melouny jsou v České republice stále populárnější, díky roubování je jejich pěstování možné i na dříve nevhodných lokalitách. Vyslyšeli jsme poptávku po extra velkých plodech a do nabídky přidali osvědčenou odrůdu River Side. Její chutné plody dosahují velikosti 11 až 16 kg. Rostlina je velmi vzrůstná a vitální.

Je rezistentní vůči fuzariovému vadnutí vodního melounu a vůči antraknóze (houbové onemocnění způsobené patogenem *Colletotrichum orbiculare*).

SADBA NEPLODOVÉ ZELENINY

Od tohoto roku začínáme nabízet také sadbu neplodové zeleniny k napěstování a prodeji jako přísady pro hobby pěstitele. Jako neplodovou zeleninu označujeme výběr cibulové, košťálové, listové a kořenové zeleniny, po které je od našich zákazníků velká poptávka. Většina pěstitelů si tyto druhy vysévá sama, ale ráda by alespoň část produkce vyzkoušela napěstovat z profesionálních sazenic narostlých v klimaticky příznivějších podmínkách.

V právě končící sezoně jsme vyzkoušeli sadbu kedlubny, kvěťáku, bulvového celeru, pórku a ledového salátu. Zpětná vazba od pěstitelů byla velmi pozitivní - jednak na perfektní vyrovnanost a také na silné a kompaktní stonky. Pro příští sezonu bychom chtěli kromě těchto druhů nabídnout ještě brokolici, zelí, kapustu a řapíkatý celer.

Kedluben WILSON F1

Raný, vysoce produktivní hybridní kedluben, ideální pro přímý trh a svazkování. Vyrovnané bulvy s odolnou slupkou, křehkou dužninou, odolné proti dřevnatění. Vyšší odolnost vůči chorobám. Vhodná pro celoroční pěstování, rychlá doba růstu (cca 66 dní), umožňuje pěstování od února do října.

Pórek letní KRYPTON F1

Velmi raná, vysoce odolná a výnosná odrůda s tmavě zelenými listy a středně dlouhým stonkem, vzpřímený růst s vysokou uniformitou v průměru i délce. Raný a tolerantní k vybíhání do květu.

Salát ledový IRIS

Raná odrůda pro pěstování duben až září. Vytváří hlávky 400–900 g, bez výrazných žebér. Vyniká uniformitou a spolehlivou tvorbou hlávek, listy mají křupavou texturu s jemnou, nehořkou chutí. Rezistentní k vybíhání do květu i spále listů.

Kvěťák SPACESTAR GOLD

Raná až středně raná odrůda pro čerstvý trh i pro účely zpracování. Vysoce uniformní hlávky s pevnou a hustou strukturou. Hmotnost hlávky se pohybuje mezi 1 500–2 000 gramy, s průměrem hlávky od 20 do 30 cm. Vynikající pokrytí listů, které zachovává zářivě bílou barvu růžiček.

Brokolice HERAKLION F1

Raná odrůda s odolností vůči vysokým teplotám, pro pěstování od jara do podzimu (60 až 70 dní). Po odříznutí hlavní hlavy rostlina produkuje velké množství bočních výhonů.

Zelí hlávkové bílé PRUKTOR F1

Výnosný a odolný hybrid, raný až středně raný (70-80 dní), vynikající odolnost vůči teplu a chladu. Vytváří velké, pevné a těžké hlávky s výbornou adaptabilitou na různé půdní i pěstitelské podmínky.

Zelí hlávkové červené CAIRO F1

Raný až středně raný hybrid (85 dní) pro letní i podzimní produkci, velmi výnosná odrůda s velkými, hustými fialovými hlávkami. Uniformní v dozrávání a velikosti hlávky.

Kapusta hlávková FAMOSA

Raný (70 dní), výnosný hybrid primárně pro letní sklizeň. Tvoří pevné, svěže zelené hlávky o hmotnosti 1 až 2 kg, i po dozrání vydrží dlouho na poli bez praskání. Vyrovnaný růst, umožňuje hustší výsadbu.

Celer bulvový CALGARY

Výnosná a uniformní odrůda. Velké, kulaté bulvy s hladkou slupkou a jednotnou bílou dužinou. Silné, vzpřímené, tmavě zelené listy. Vysoce rezistentní k prokvétání, dlouhá skladovatelnost, až do června.

Celer řapíkatý FREVO F1

Ověřená odrůda, dlouhé, masité a velmi křehké řapíky. Vysoké rostliny se svěží zelenou barvou a vynikající chutí. Velmi oblíbená pro svou ranost a odolnost k vybíhání do květu. Sklízí se 80 až 95 dní od výsadby, vhodná pro sklizeň od léta do října.

REZISTENTNÍ RAJČATA OPEN SKY

Na evropském trhu je stále větší poptávka po odrůdách rajčat, rezistentních k plísni bramborové a hnědé skvrnitosti. Proto se firma Lubera dlouhodobě zabývá šlechtěním odolných odrůd, které přidala ke svému sortimentu drobného ovoce.

Po otestování v tomto roce jsme se rozhodli přidat do naší nabídky 8 nejlepších odrůd, které jsou zajímavé pro český trh. Podle našich zkušeností se sklizeň plodů prodlužuje oproti klasickým semenáčovým odrůdám o několik týdnů.

Rajčata řady OpenSky® jsou šlechtěna a testována v polních podmínkách. Všechna venkovní rajčata řady OpenSky® jsou vysoce odolná k Phytophthoře (plíseň bramborová) a Alternarii (hnědá skvrnitost) a konec sklizně je určen až prvními nočními mrazíky na podzim. Lze je pěstovat na zahradě bez ochrany před povětrnostními vlivy, 70-80 % listů zůstává zdravých do konce září. Toto je i jedno z kritérií sledovaných při šlechtění. Rajčata OpenSky® vynikají snazším pěstováním, svou diverzitou v barvě a tvaru plodů s dobrou chutí.

SCHLINGEL MAX

Kompaktní keříčkové rajče, vysoké pouze asi 80 cm, ale široké 100 cm, s vysokou tolerancí vůči Phytophthoře a Alternarii. Extrémně úrodné, plody dozrávají postupně - odspodu nahoru, první plody lze sklízet od července. Malé koktejlové rajče s kulatými a rajčatově červenými plody (sklidíte více než 100 plodů z rostliny). Absolutní favorit na jednotlivých degustacích, ne příliš sladký, ale s dobrou zeleninovo-rajčatovou vůní a dobrou pikantností.

SCHLINGEL MORITZ

Kompaktní keříkovité rajče s konečnou výškou asi 75 cm, ještě kompaktnější než Schlingel Max®, ale stejně široké (100 cm). Velmi úrodné plody dozrávají pěkně rovnoměrně a konzistentně, sklizeň začíná v červenci. Krásné kulaté červené plody o něco větší než Schlingel Max®, ale stále ve velikosti koktejlových rajčat. Jemná rajčatovo-ovocná chuť s příjemně vyváženou sladkostí a kyselostí, celkově o něco sladší než Schlingel Max®.

MORNING SUN

Rychle rostoucí rajče, pěstujte jako tyčkové se 2 hlavními výhonky, zaštipněte, odstraňte listy ze spodních 40-50 cm hlavního výhonu. Pokud silné mladé rostliny rajčat vysadíte brzy v květnu, první zralé plody se objeví od poloviny července. Cherry rajče s relativně velkými plody světle žluté barvy s teplými tóny, na středně dlouhých latách, dobrá odolnost proti praskání. Osvěžující rajčatová chuť; lehká sladkost s dobrou kyselostí, ideální do salátů.

HAPPY BLACK

Středně silný růst, tvarujte jako tyčkové rajče s 2 výhony, zaštipněte, odstraňte listy ze spodní části 40-50 cm. První zralé plody se objeví od poloviny července. Velké třešňové plody v krátkých latách, 30-50 % z celkového počtu plodů je černých, poté blednou do tmavě červené barvy, pod slupkou jsou tmavě červené. Mají tenkou slupku, jsou šťavnatá s nejprve mírnou sladkostí; poté se objeví rajčatová pikantnost a kyselost.

CLIMBING TOM

Velmi silně rostoucí tyčkové rajče, „šplhá“ téměř samo až do výšky 2 m. Sklizeň v druhé polovině července. Salátová rajčata, kulaté středně velké plody tmavě červené barvy. Pevné plody, dobrá rajčatová vůně s lehkou pikantností, ne příliš sladké s jemnou kyselostí. Ideální salátové rajče.

SUGARED

Středně silný růst, tvarujte jako tyčkové rajče s 2 výhony. Typická oranžovočervená cherry rajčátka na středně dlouhých trsech, extrémně odolná proti praskání; velmi vysoká plodnost. Velmi křupavé, skvěle se do nich kousne, nejintenzivnější sladkost ze všech rajčat Open Sky®, ale podtržená dobrou svěžestí a kyselostí.

TOMBONNE

Kompaktní, keříčkovitý vzrůst, ale dosahuje i 170 cm jako tyčkové s 2 výhony. První zralé plody se objeví od poloviny července. Salátová rajčata na středně dlouhých trsech. Šťavnatá a ovocná; dobrá rajčatová chuť s tóny umami (lze ji také popsat jako masito-pikantní chuť).

AMBERONE

Tyčkové venkovní rajče, středně vzrůstné 160-180 cm, tvarujte na 1-2 výhony, důsledně vyštipujte boční výhony. Krásná barva: atraktivní tmavě zelená s pruhy, když nezralá, jantarová s hnědými pruhy, když zralá. Malá salátová rajčata, mírně oválného tvaru; jemně aromatická chuť se sladkým nádechem.

VÝSLEDKY SPOTŘEBITELSKÉ ANKETY (3. DÍL)

Přinášíme Vám poslední část výsledků ankety, kterou pro nás zorganizovala Johana Rubínová v prostorách zahradního centra Bratronice. Sběr dat probíhal o prvním březnovém víkendu, kdy díky oteplení zamířilo do zahradnictví velké množství zákazníků. Výsledky ankety jsme zpracovali, předchozí dvě části najdete v Plantana Info 10 a 11.

Jak by řekl klasik - sto Čechů jsme se zeptali a hledali nejčastější odpověď na otázku. Ve třetí části ankety jsme se zákazníků ptali na pěstování a nákup různých druhů zeleniny, drobného ovoce a trvalek. Věříme, že i tato data budou přínosem a inspirací pro Vaše plánování produkce.

PĚSTUJETE ZELENINU?

Ano, nakupuji sazenice	71 %
Ano, vysévám si	44 %
Nepěstuji	8 %

Češi si rádi a velmi často pěstují vlastní zeleninu, ať už na záhonech nebo i na balkoně. 92 % z návštěvníků zahradního centra pěstuje alespoň některé druhy zeleniny.

Skoro tři čtvrtiny zákazníků nakupuje předpěstované sazenice, necelá polovina si některé druhy zeleniny sama vyseje.

JAKOU ZELENINU PĚSTUJETE?

Rajčata	89 %
Okurky	83 %
Papriky	76 %
Cukety	55 %
Meloun vodní	36 %
Meloun cukrový	19 %
Lilky	19 %
Batáty	10 %

Největším šlágreem jsou mezi českými hobby pěstiteli rajčata, okurky a papriky, ať už pěstované venku anebo ve skleníku či foliáku. Překvapuje nás nadpoloviční obliba cuket, což si vysvětlujeme širokou škálou využití v kuchyni.

Obliba melounů každým rokem narůstá, díky roubování se jejich pěstování rozšiřuje i do méně vhodných oblastí. Narůstající zastoupení lilků a batát pravděpodobně souvisí s moderními trendy v kuchyni.

KUPUJETE ROUBOVANOU ZELENINU?

Okurky	47 %
Rajčata	28 %
Papriky	21 %
Meloun vodní	14 %
Cukety	8 %
Lilek	5 %
Meloun cukrový	4 %
Nakupují	38 %

Roubování okurek má v českých zemích dlouhou tradici, díky němu jsou rostliny odolnější a můžete například pěstovat i hadovky na venkovním záhoně.

Každým rokem ale narůstá i podíl roubovaných rajčat, paprik a hlavně melounů, což je pro profesionálního pěstitele díky mnohem vyšší ceně možnost k výraznému navýšení jarní tržby.

Výhody nákupu dražší roubované zeleniny je samozřejmě třeba stále připomínat, například profesionálními etiketami, infocedulkami, banery i letáky.

KUPUJETE DROBNÉ OVOCE?

Jahody	64 %
Maliny	58 %
Borůvky	47 %
Rybíz	29 %
Ostružiny	24 %
Angrešt	21 %
Fíkovník	9 %
Kiwi	6 %
Muchovník	6 %
Josta	3 %
Rakytník	2 %
Nakupují	21 %

Dobrá zpráva je, že skoro 80 % spotřebitelů nakupuje sazenice drobného ovoce. I to má u nás dlouholetou tradici, rádi ho používáme nejen k přímé konzumaci, ale také k domácí výrobě různých marmelád, sirupů a dalších pochutin.

Nejprodávanejší je trojice jahody, maliny a borůvky, kde je důležité nabídnout širokou škálu velikostí plodů, ranosti a úrodnosti. Středně důležité jsou tradiční rybízy, ostružiny a angrešty, díky novému šlechtění můžete nabídnout odrůdy s většími plody nebo lepší chutí. V poslední době narůstá i obliba dříve méně známých rostlin jako jsou fíkovníky, muchovníky nebo kiwi.

JAKÉ TRVALKY NAKUPUJETE?

Levandule	64 %
Trávy	55 %
Kopretiny	43 %
Floxy	29 %
Saxifraga	25 %
Echinacea	21 %
Aubrieta	13 %
Campanula	12 %
Sedum	11 %
Dianthus	9 %
Delphinium	5 %
Nakupují trvalky	14 %

Česko je ve srovnání s jinými zeměmi baštou pěstování trvalek. Celých 86 % spotřebitelů uvedlo, že trvalky rádo nakupuje a pěstuje na svých zahradách nebo balkonech.

Dlouholetou královnou trvalek je samozřejmě levandule, kterou nakupují dvě třetiny spotřebitelů - mohou si vybírat mezi semenáči i řízkovanými v různých ranostech a velikostech květů.

Stále oblíbenější jsou také okrasné trávy v mnoha druzích a formách - jsou vhodné na záhony i do nádob. Další druhy jsou už nakupovány v menší míře, často se jedná o impulzivní nákup kvetoucích rostlin.

PADLÍ - PŘÍZNAKY A OCHRANA

Za letních podmínek je na rostlinách běžné a velmi rozšířené padlí, které postihuje mnoho druhů nejen volně rostoucích rostlin, ale je i jedním z nejčastějších patogenů ve sklenících.

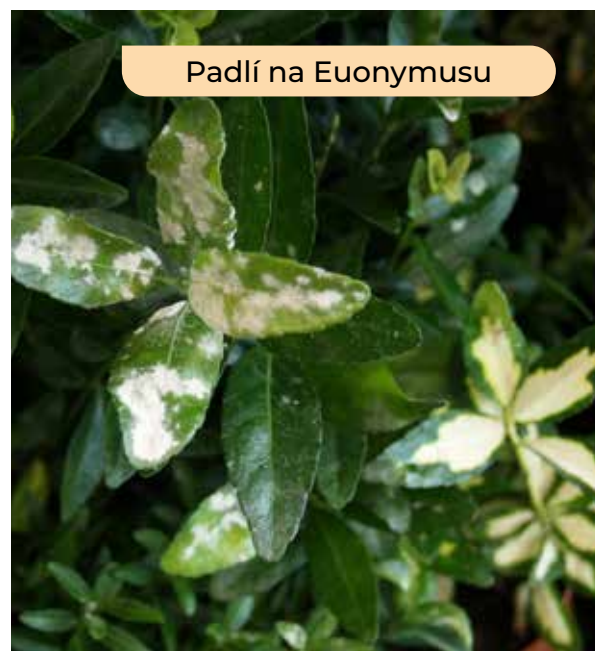
Padlí napadá zdravé, zejména bujně rostoucí rostliny. Popsáno je více než 800 druhů padlí, z nichž některé napadají pouze rostliny stejné čeledi, např. padlí r. *Golovinomyces* druhy z čeledi hvězdnicovitých, nebo jsou specifické pro konkrétního hostitele a napadají pouze jeden druh rostlin, např. *Podosphaera violae* napadá pouze druhy r. *Viola*. Pokud jsou ve skleníku umístěny různé druhy rostlin, je užitečné znát druh padlí, abyste mohli lépe odhadnout jeho potenciální šíření na další rostliny. Mezi skleníkové rostliny náchylné k padlí patří např. *Saintpaulia*, *Begonia*, *Calibrachoa*, *Dahlia*, *Gerbera*, *Hydrangea*, *Petunia*, *Verbena*, *Kalanchoë*, *Euphorbia* aj., z vytrvalých byliny např. *Aster*, *Centaurea*, *Delphinium*, *Monarda*, *Phlox*, *Rudbeckia*, *Hyalotelepium*, *Viola*, *Rosa* aj. Padlím jsou často napadeny i jedlé rostliny, např. rozmarýn, šalvěj a máta. Ačkoli padlí rostliny málokdy zahubí, snižuje estetickou hodnotu a tím i prodejnost.

PŘÍZNAKY PADLÍ

Padlí jsou parazitické houby, proto se mohou vyskytovat pouze na živých pletivech na všech nadzemních nezdřevnatělých částech rostlin, včetně květního stvolu, květů a semen. Počáteční projevy napadení mohou být nenápadné, jen slabě chlorotické rozptýlené skvrny na horní straně listu a na rubu řídký až hustý bílý až šedivý povlak.

V jiných případech se na listech, stoncích a/nebo květech může vytvořit hustý bílý práškovitý až krupičkovitý povlak. Padlí vyvíjející se z nové infekce je obvykle jasně bílé, s postupujícím stárnutím však šedne, výjimečně hnědne. Při závažných infekcích se může měnit i zbarvení infikovaného pletiva rostlin na žluté, karmínové, hnědé či černé. Pokud jsou napadeny listy ještě před plným rozvinutím, bývají deformované, výhony zakrnělé a poupata zasychají a nerozvíjejí se. U některých druhů rostlin se může vyskytnout i předčasný opad listů. U některých druhů, např. petúnií, jsou infikovány spodní listy, které blednou, později zhnědnou a odumírají. Mohou se objevit i malé tmavé skvrny, ale typický bílý povlak je těžko viditelný. Pokud se příznaky objevují nejprve na starších listech, je těžší je odhalit a často se zdá, že se padlí objevilo „přes noc“, což mnoho pěstitelů zaskočí nepřípravené. Chcete-li se ujistit, že se jedná o padlí, vložte bledé listy do plastového sáčku s navlhčeným (nikoliv mokrým) papírovým ubrouskem přibližně na 1–2 dny a poté hledejte (nejlépe pomocí lupy s 10násobným zvětšením) bělavá vlákna vyrůstající z centrálního bodu nebo řetízky spor. Možnost záměny: zbytky po postřiku mají obrys připomínající kapku, nikoliv vlákna.

Padlí může způsobovat závažné problémy i u dřevin, např. *Rosa*, *Euonymus*, *Rhododendron* či *Platanus*, u nichž napadá nové výhony včetně pupenů, stejně jako listy a květy. Napadené výhony jsou zakrnělé, deformované, pokryté bílým, práškovitým povlakem, napadené listy obvykle odumírají a předčasně opadávají. V některých případech, např. *Rhamnus*, *Rhododendron*, *Hydrangea* aj. je v počáteční fázi infekce reakce infikovaného pletiva velmi slabá, postupně se projevuje výraznými barevnými změnami (karmínová, purpurově hnědá, černá barva). U *Wistaria* a některých druhů *Rhododendron* je růst hyf velmi slabý a těžko pozorovatelný navzdory změně barvy postižených rostlinných pletiv.

ŽIVOTNÍ CYKLUS PADLÍ

Všechny druhy padlí potřebují ke svému vývoji a růstu živé pletivo. Většinou vytvářejí na povrchu napadeného pletiva hustou síť mycelia, z něhož vyrůstají tyčovitě rozmnožovací orgány, které lze pozorovat pomocí lupy, z nichž se v řetězcích odškrubují spory, které jsou přenášeny vzdušnými proudy na nové hostitele. Z hyf mycelia vyrůstají i specializované orgány (haustoria) zasahující do pokožkových buněk, z nichž odčerpávají živiny. Na vytrvalých hostitelích přežívá padlí z jedné sezóny do druhé ve formě mycelia v pupenech nebo tmavými kulovitými plodnicemi, tzv. chasmothecii, na rostlinných zbytcích. Ve sklenících obvykle přežívá na hostitelských plodinách nebo plevlech.

I když se požadavky jednotlivých druhů padlí na podmínky pro klíčení spor liší, všechny klíčí a infikují rostliny bez přítomnosti volné vody. Jakmile spora dopadne na rostlinu, za pouhé 3 dny, častěji ale 5–7 dnů, jsou viditelné příznaky. Zatímco vysoká relativní vlhkost vzduchu (RVV) podporuje tvorbu spor, nízká RVV podporuje jejich šíření. Ideální podmínky pro padlí představuje kolísající RVV. Pokud zůstává na povrchu rostlin voda, spory v ní praskají, nevytvoří klíčící vlákno a odumírají. Pro rozvoj padlí jsou obecně nejpříznivější mírné teploty (16–27 °C) a slabé zastínění. Spory padlí i mycelium jsou citlivé na vysoké teploty a přímé sluneční záření.

OCHRANA

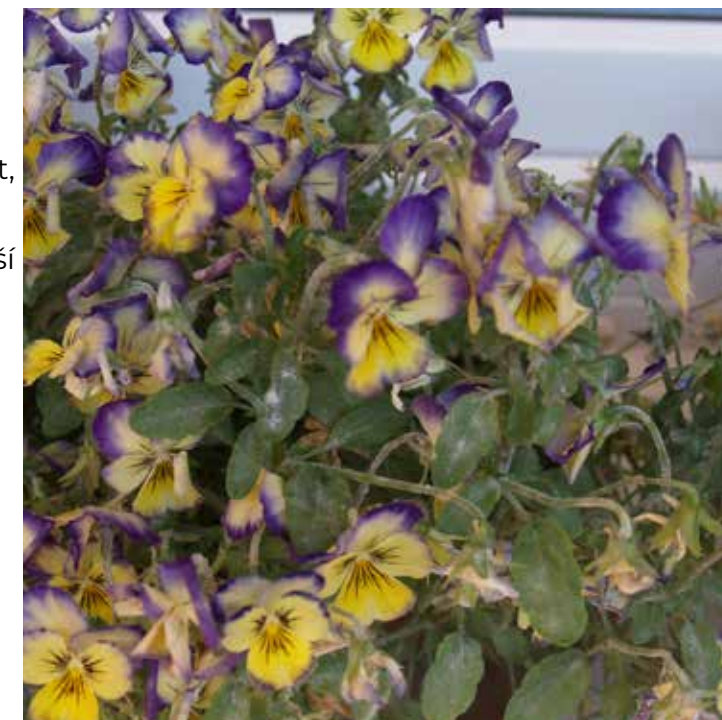
Padlí negativně ovlivňuje vitalitu i kvalitu rostlin. Symptomy padlí lze zaměnit za zbytky po aplikaci přípravku na ochranu rostlin, který ale jde, na rozdíl od padlí, snadno odstranit (setřít). Nejlepší metodou ochrany jsou preventivní opatření, která mohou zabránit výskytu padlí. Základem je výběr odolných či méně vnímavých kultivarů (pokud jdou k dispozici), respektování základních požadavků daného duhu rostliny (např. dostatečné rozstupy mezi rostlinami zabrání vzniku příznivých podmínek – RVV aj.) a dodržování správných pěstitelských postupů. Rozvoj většiny druhů padlí podporuje zastínění a mírné teploty, nedostatek světla, nedostatečná cirkulace vzduchu a vysoké dávky živin (upřednostnění hnojiv s pomalým uvolňováním). Jakmile se na rostlinách začnou vyvíjet nové výhony, je vhodné sledovat, zda se neobjeví padlí.

Faktory podporující výskyt padlí

- mírné teploty (opt. 20–27 °C)
- ke klíčení a infekci nepotřebuje vodu na povrchu na pletiv
- relativně nízká intenzita osvětlení
- vysokou relativní vlhkost vzduchu v noci (vyšší než 95 %) a nízká během dne
- k infekcím dochází častěji na jaře a na podzim, kdy výkyvy mezi denními a nočními teplotami podporují vysokou relativní vlhkost, zejména v noci
- ve sklenících zejména v měsících s nižší intenzitou světla

Sledování výskytu

- Kontroly je nutné provádět včas, alespoň jednou týdně, a pokud je to možné častěji, každé 2–3 dny.
- Hledejte bělavé skvrnky, zejména na horní straně listů, ale u některých druhů se primární infekce vyskytuje na spodní straně listu. Napadeny mohou být také stonky, kalichy a květy.

- U náchylných odrůd tučnolistých rostlin (Kalanchoe, Crassula) či dřevin (Wistaria) tvoří padlí hnědé, strupovité léze s téměř nezatelnými vlákny padlí. Skvrny spíše připomínají poškození pesticidem.
- Padlí bývá nejprve detekováno na rostlinách v místech s vyššími rozdíly teploty mezi dnem a nocí, ve sklenících bývají nejdříve napadeny rostliny v závěsných koších nebo v blízkosti ventilátorů. Pokud jsou slabě infikovány jen ojedinělé rostliny, odstraňte napadené části či celé rostliny. Protože spory jsou snadno přenášeny vzduchem, vložte napadené části do plastového pytle. Dodržujte správné rozestupy mezi rostlinami, abyste snížili úroveň relativní vlhkosti pod 93 % a průběžně odstraňujte plevele.
- Pokud panují podmínky, které jsou pro padlí příznivé, je u některých okrasných rostlin nutné aplikovat fungicidy. Náchylné rostliny ošetřujte preventivně fungicidy s kontaktním účinkem před infekcí nebo v jejích nejranějších stádiích. Jakmile je výskyt padlí mírný až střední, je obvykle příliš pozdě na účinnou kontrolu pomocí preventivních fungicidů.
- Střídání účinných látek fungicidů z různých skupin snižuje možnost vzniku rezistence (viz www.frac.info).
- U některých fungicidů, především se systémovým účinkem, se zvyšuje nebezpečí rezistence při kontinuálním používání.

POUŽITÍ FUNGICIDŮ

U druhů rostlin vnímavých k padlí je vhodné volit preventivní aplikace fungicidů, které zabrání infekci. Účinné jsou pouze při kontaktu se sporama, proto musí postřiková kapalina důkladně pokrýt všechny náchylné části rostliny. Nově dorůstající části je nutné chránit dalším postřikem, obvykle v intervalu 5–10 dnů, dokud jsou podmínky příznivé pro rozvoj a šíření padlí. Při výskytu slabých až mírných symptomů padlí lze použít fungicidy na bázi silic, např. pomerančové.

Po staletí se používá k potlačování padlí síra, je však účinná pouze tehdy, je-li aplikována před výskytem příznaků padlí. Síra však může některé okrasné kultivary poškodit, pokud je teplota blízko nebo nad 25 °C, nebo rostliny byly během 2 týdnů ošetřeny olejovým přípravkem. K dispozici jsou i hydrogenuhličitan draselný a biologické fungicidy Taegro a Serenade ASO. Tyto látky mají především preventivní účinek, ačkoli hydrogenuhličitan draselný vykazuje určitou eradikační účinnost. Dávejte však pozor, abyste nikdy neaplikovali olejový přípravek během 2 týdnů po aplikaci síry, mohlo by dojít k poškození rostlin. Oleje by se také nikdy neměly aplikovat při teplotách nad 30 °C ani na rostliny trpící suchem. Některé rostliny však mohou být citlivější, a proto je třeba dodržet požadovaný interval mezi aplikacemi síry, hydrogenuhličitanu draselného a olejovými postřiky, které mohou mít ještě delší

účinek. Hydrogenuhličitan draselný působí preventivně. Postřik při koncentraci vyšší než 0,5 % může rostliny poškodit, proto je nutné nejprve vyzkoušet na několika rostlinách.

Biologické fungicidy (Taegro a Serenade ASO) jsou komerčně dostupné prospěšné mikroorganismy zpracované do přípravku, který při aplikaci na rostlinu hubí houbové patogeny. Účinnou látkou přípravků jsou kmeny bakterie *Bacillus amyloliquefaciens*, které pomáhají zabránit napadení rostliny. Tyto přípravky mají určitý kurativní účinek při likvidaci padlí, nemusí být ale tak účinné jako oleje nebo síra. Jakmile se padlí rozšíří, stává se jeho potlačení jakýmkoli fungicidem obtížnější.

Ivana Šafránková
Mendelova univerzita v Brně

Syntetické fungicidy registrované na ochranu okrasných rostlin proti padlí

Účinná látka	Skupina FRAC	Obchodní název	Účinek ve dnech po aplikaci	Působí při teplotě °C	Způsob pohybu v rostlině/ aplikace
Anorganické fungicidy					
síra	M02	AG síra, Kumulus WG, Nimbus WG, Sulfurus, Stratus, Thiopron	6–8	8–27	kontaktní P
hydroxid měďnatý+oxichlorid měďnatý	M01	Airone SC, Badge WG, Cuprantol Duo	14–21	8–22	kontaktní P
hydrogenuhličitan draselný	NC	VitiSan		5–25	kontaktní P, K
Mikrobiologické účinné látky					
Bacillus amyloliquefaciens kmen FZB 24 kmen OST 713	BM02	Serenade ASO Taegro		12–25	systémový
Biosyntézy sterolu, DMI					
difekonazol	M3	Score 250 EC	8–21	12–22	systémový P, K
mefentriflukonazol	M3	Revystor		12–25	systémový P, K
tetraconazole	M3	Domark 10 EC, Tebkin			systémový P, K
tebuconazol	M3	Horizon 250 EC			systémový P, K
SHDI fungicidy					
Boscalid	M7	Signum	relativně dlouho	10–25	systémový K
+pyraklostrobin	M11			10–25	hloubkový
fluopyram	M7	Luna Sensation	relativně dlouho	12–25	kontaktní, částečně hloubkový K
+trifloxystrobin	M11			12–25	hloubkový
strobiluriny					
azoxystrobin	M11	Ortiva, Zakeo, Zoxis	8–12	8–25	systémový P (K)
kresoxim-methyl	M11	Discus		10–25	úč. l. deponována na listech, rozdělení přes plynnou fázi K, P
pyraklostrobin	M11	Signum	hloubkový	10–25	hloubkový K, P
trifloxystrobin	M11	Luna Sensation		12–25	hloubkový K, P
Syntéza buněčných stěn, CAA fungicidy					
mandipropamid	M40	Revus		10–20	kontaktní, hloubkový K
Neklasifikováno					
extrakt z naklíčených semen lupiny bílé	NC	Problad			
pomerančová silice	NC	Prev-Gold			
<i>Pythium oligandrum</i> M1	NC	Green Doctor OD, Polyversum			
lecitin	NC				

P – preventivní, K – kurativní

FOTOGRAFIE OD NAŠICH ZÁKAZNÍKŮ

Naši zástupci Vás navštěvují každý den, aby Vám poradili nejen s výběrem vhodných odrůd, ale i s jejich pěstováním a prodejem. Během svých návštěv pořizují fotografie, které by mohly inspirovat i ostatní pěstitele. Zde přinášíme výběr těch nejzajímavějších z minulého období.

Expozice Syngenta Flowers
na Flowertrialech

Jiřina Sincerity Rose
Bicolour byla nominována
na cenu Fleuroselect

Výsadba našich
letniček v Kojetíně

Rudbeckia Maya v K17 po 3 rostlinách,
foceno začátkem července

Nová Itsy Blue
s gypsophilou

Dekko Red se
Sangunou White

Venkovní produkce
drobného ovoce s etiketou

Plody roubované
okurky Inga

Testování rezistentních rajčat

Pro více informací kontaktujte naše zástupce

Tomáš Kulháněk
Manažer prodeje
tel: 724 341 315

Ladka Rubínová
Východní a Střední Čechy
tel: 724 549 309

Štěpán Zima
Západní, Jižní a Sev. Čechy
tel: 725 338 279

Jana Schubertová
Morava a Vysočina
tel: 793 912 626

www.plantana.cz